

znost in nam pridejo proti milijonskemu navelu besnih Rusov na pomoč. Pač krasni izraz skupne volje do zmage! Op. uredništva).

Bolgarska sila.

Pisatelj Pozzi objavlja v francoskem listu „L' Oeuvre“ članek, v katerem pravi m. dr.: Sarail (poveljnik francosko-angleških čet v Saloniku) ne more ofenzivo nikdar pričeti, ker vè danes četverozveza, da šteje bolgarska armada okoli 700.000 mož. Bolgari so mobilizirali pol milijona mož in so izgubili od njih na mrtvih in invalidnih komaj 50.000. Novi rekruti letnikov 1914 do 1917 štejejo 150.000 mož. K temu pride še 100.000 prostovoljcev iz Makedonije in albanskih komitadšev. Artiljerije in streliva imajo dovolj.

Ruske izgube.

Iz Stokholma poročajo: Ruska ofenziva se je zopet zadušila v krvi in blatu. Poskusi ruskega finančnega ministra, dobiti novega posojila v Ameriki, Franciji ali Angliji, so se izjalovili. Od pričetka ruske ofenzive od 1. julija je zgubila ruska armada 265.000 mož in 15.000 častnikov. Od pričetka vojne do konca leta 1915. je bilo 2 milijona Rusov vjetih, ravno toliko pa ubitih. Poginilo je na stotisoče civilnih beguncev. Nad 3 milijone beguncev iz okupiranih ruskih pokrajin se nahaja v notrajnosti države.

Bolečine odpravljajoča sredstva, ki se jih povzije, niso za vsakega primerna. Marsikdo prične od njih bljuvati, mnogokrat pokvari želodec in škodujejo živčnemu sistemu. Pač pa je Fellerjev zunaj rabljivi, jako blagodejni rastlinski esenčni fluid z zn. »Elsa«-fluid zanesljivi odpravilec bolečin za vsakogar. Obrnjenje in masaže s Fellerjevim fluidom učinkujejo neposredno na bolečih delih trupla, pomirijo živce, odpravijo povzročitelje bolečin in oživljajo krvno cirkulacijo. Tako pri bolečinah v hrbtu in v strani, pri bodenju in trganju se pokaže bolečine odpravljajoči učinek tak hitro, kakor pri drugih bolečinah na raznih mestih trupla. 12 steklenic tega zdravniško priporočenega domačega sredstva pošilja povsod franco za karno 6 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Kdor trpi na pomanjkanje teka, naj skrbi za živahno izmenjavo snovi s Fellerjevim mlo odvajajočimi Rhabarbara-kroglicami z zn. »Elsa«-kroglice. 6 školjki stane franco 4 K 40 h; naročiti jih je na zgorajšnjem naslovu. Te prave »Elsa«-kroglice učinkujejo hitro, sigurno in niso nikdar neprijetne ali škodljive; torej imajo vedno prednost pred drugimi drastičnimi odvajalnimi sredstvi. Oba »Elsa«-preparata zaslužita pošteno, da se ju vsakomur priporoča. (fo)

Izpred sodišča.

Lepa družina!

Maribor, 21. junija. Dne 9. junija t. l. so se zakonski in nezakonski člani družine Kmetec v Verinjaku sprli in stegli ter pričeli drug na drugega udrihati. Vsi so dobili svoj del, oče, mati, nezakonska hčerka Jera Emeršič in Marija Mlaker. Ali ženske boriteljice so vendar le malo trpele. Hudo jih je dobil oče. Njegova ljubeznjiva žena se je vrgla na njega, istotako hčeri Emeršič in Mlaker; nezakonska hčerka pa je konečno z vinogradniško lopato po njem udrihala, tako da je bil na glavi težko ranjen. Zato je bila nezakonska hčerka pred mariborsko okrožno sodnijo na tri mesece težke ječe obsojena.

Jako stroga kazen za navijalca cen.

Leipzig, 23. julija. Četrta funta šmiržajfe za 50 pfenigov prodal je trgovec Paul Fob v Hochspeer na Nemškem. Mož je bogat in nima nobenih otrok. Prodal je to drago žajfo neki ubogi ženi, ki je hotela svoje tri bolane otroke kopati. Sodnija v Kaiserslautenu obsodila je Foba zaradi navijanja cen na en mesec ječe in 1500 mark globe. Ojstra, ali zaslužena kazen!

Obsojeni vojni liferanti.

Klausenburg, 19. julija. Trgovec Mayer Semmensieb obvezal se je lansko leto s pogodbo na dobavo 12 vagonov mrve za vojno etapno poveljstvo v Oradnu. V ta

namen stopil je v zvezo z Emanuelom Eger in tovariši kot poddobavitelj. Ko je pošiljal tev aprila meseca v Oradno došla, bil je en vagon mrve popolnoma moker, v ostalih 11 vagonih pa so našli v mrvi več centov težko kamenje. Sodnija obsodila je vsled tega Mayera Semmensieb na tri mesece ječe in 300 K globe, trgovca Em. Eger na eno leto ječe in 2000 K globe. Kraljeva kurija je priziv proti tej obsodbi zavrnila.

Spanje nedolžnega.

Klausenburg, 19. julija. Pred tukajšnjo vojaško divizijsko sodnijo stal je neki honved rumunske narodnosti, obtožen težkega zločina. Razprava je bila že končana, javni obtožitelj je predlagal smrtno kazen. Potem bi moral zagovornik k besedi priti. V dvorani je bilo vse tiho, ker se je imelo razsoditi o življenju človeka. Nakrat se je začelo — glasno smrčenje. Prihajalo je od obtoženca, ki je bil na obtožni klopi zaspal. Zagovornik je nato dejal: „Cenjena divizijska sodnija! Pripravl sem se na veliki zagovor, katerega pa ne bom držal. Le poglejte obtoženca! Vprašam, ali zamore biti človek kriv, ki mirno zaspi, kadar se razsoja o njegovem življenju ali smrti?“ — Sodnija je vojaka oprostila.

„Umetni“ podplati.

Gradec, 25. julija. Pred tukajšnjo okrajno sodnijo bil je trgovec z usnjem Moric Glattauer obtožen, da je t. zv. umetni podplate, obstoječe iz papirja, po 13 do 14 K za en kilogram prodajal. Obtoženec ni prišel k razpravi. Obsojen je bil zaradi navijanja cen na en teden zapora ter 500 kron denarne globe.

Najvišje cene v veliki in mali kupčiji z živimi prašiči in prašičjimi pridelki.

Te najvišje cene so se izdale od c. kr. štajerske namestnije na podlagi ministerske odredbe z dne 6. julija 1916 in so sledeče:

1.

Za prodajo živih svinj na svinjskih sejmiših v vseh občinah Štajerske (razven Gradca): za pitane svinje v teži od 60 do 90 kg pri prodaji živinorejcem, ki jih bodo naprej držali, ena kila žive teže 6 K 12 h; za masne svinje vsake teže, ki se nameravajo zaklati kila žive teže (po budimpeštovski-köbanyaški usanci) 6 K 94 h; za mesne svinje v teži čez 40 kg za kilo žive teže 4 K 80 h. Tem cenam se ne sme priračunati nobenih drugih dodatkov.

2.

Pri prodaji zaklanih svinj (Weidener) v celih ali polovičnih kosih sme se za 100 kg netto-teže zahtevati ali plačati: za dobavo od železnice prodajalca brez zavoja: za Weidener-svinje z glavo in nogami 700 K, brez glave in nog 720 K. Za zavoj se sme zahtevati k večjem 1% prodajalne cene.

3.

Pri prodaji izdelovalca prekupčevalcu se sme zahtevati ali plačati pri 100 kg netto-teže: A. za pripravljene, soljeni, okajeni, papricirani ali kuhani špeh ter za druge vrste delicatesnega špeha: namizni špeh s kožo (surov ali soljen) 800 K, brez kože (okajen) 840 K, od hrbta 850 K, okajen 900 K, desertni špeh 900 K. — B. Za pripravljeno svinjsko meso: stegno, pleče, (sveže) 780 K, okajeno 840 K, karrè (sveže) 820 K, isti (okajeno) 860 K, meso od reber in trebuh (sveže) 700 K, isti (okajen) 730 K. Pri vseh drugih vrstah se sme zahtevati za sveže meso k večjem 700 in za okajeno meso k večjem 730 K. — C. Klobase: Mesne klobase (ekstra-klobase, frankfurterce) 770 K; trajne klobase: salami 1500 K, braunšvajgerce 650 K; mehke klobase: krvave 180 K,

jeterne 180 K, prešane 670 K. — Za meso se sme računati zopet k večjem le nine.

4.

Cene veljajo za gotovo plačilo in prevzetja blaga.

5.

Pri prodaji v mali kupčiji, neposredni oddaji porabitelju, v kolikor se zgotovi, da se zahtevati in plačati: A. Za špeh in svinjsko maso: nerazpuščena surova maso v vrste in nepravilni surovi špeh 8 K, razpuščena svinjska maso 9 K 40 h; špeh s kožo (surov ali soljen) 8 K 80 h, špeh od reber (surov ali soljen) 9 K 40 h, isti (okajen) 9 K 60 h; desertni špeh 9 K 60 h. B. Za svinjsko meso: stegno, pleče, (sveže) 8 K 40 h, šunka, pleče (okajena, zelhana, nekuhana) 8 K karrè (sveže) 8 K 60 h, isti (okajen) meso od reber ali trebuh (sveže) 7 K, isto (okajeno, kuhano ali zelhana) 7 K. Cene veljajo za meso, ki ni odrezano od posebej pa se ne sme dodajati kosti kuhano: šunka 13 K 20 h, pleče šopf-pečenka 10 K, karrè 10 K, meso in trebuh 9 K 50 h. Pri razprodanih terekoli vrste, ki ni bila tukaj omenjena, sme za eno kilo svežega mesa k večjem 20 h, za eno kilo okajenega ali zelhanega mesa k večjem 7 K 60 h, za eno kilo kuhanega in kuhanega mesa pa k večjem 50 h zahtevati ali plačati. — C. Klobase: mesne klobase (ekstra-klobase in frankfurterce) 8 K; trajne klobase: salami 16 K, švajgerice 6 K 80 h; mehke klobase: 2 K, jeterne 2 K, prešane 7 K.

6.

Za notranje dele veljajo razprodaji za 1 kg sledeče cene: jezik (zelhan) 6 K, isti (surov) 5 K 50 h, ske ledice 5 K 50 svinjske jete 4 K, ske možgane 3 K 60 h, svinjske srce 3 K. Pri razprodaji svinjskih razprodajalcu prekupcem ne sme 1 kila 1 K 60 h prekositi.

7.

Kdor bi to postavo prestopil, se mora po dotični ministerski odredbi. Te stopijo s 25. julijem 1916 v veljavo.

Vporaba in nabiranje kopriv.

Sramoten načrt naših sovražnikov trganjem dovoza surovin izstradati ljudstvo, ki je s čudovito ustvarjalno visoko dospelo, se mora nitičiti. Mi se učili varčevati in ne omejevali. Pomagajmo surovin smo večinoma odganjali s povzemanjem nadomestnih snovi in z izrabljavanjem zanemarjenih odpadkov. Vojna nas je nadalje prepričala, da se moramo neodvisne od inozemstva, kjer je le naš naravni zakladi dajejo za to primernem primeru se da to dokazati. Našstvo je uvažalo surovine t. j. bombaž, volno in lan ter juto večinoma iz inozemstva. Dovož je onemogočila vojna. Iskanje nadomestnih virov je obrnilo pozornost na divje rastoče koprivo, rastlino, iz koje se more izdelovati dobra tkanina. Kopriva pripravna za izdelovanje debelih prilek, na za obleko in za perilo, ravno tako za izdelovanje vate. Dosedanje težave vlakno od trdih lesenih delov, so odstranile. Z v času vojne najdenim sredstvom lahko goče koprivino vlakno oprostiti in ga v tkalstvu v velikem podelovanju. Vojno ministerstvo je uvedlo zbirko kopriv v celi Avstriji. Za nabiranje